

Kiezen of boren

Politiek is de kunst van het langzaam boren in hard hout. Wie een boek gelezen heeft, voegt daar aan toe: Max Weber zei het al. En wie wat langer naar school geweest is, geeft ook nog even het citaat uit de lezing over *Politik als Beruf*, die Weber in 1919 in het op dat moment door revolutie geplaaide München hield. ‘Die Politik bedeutet ein starkes langsames Bohren von harten Brettern mit Leidenschaft und Augenmass zugleich.’

Het televisieprogramma *EenVandaag* kondigde met deze geleerde verwijzing in december vorig jaar de verkiezing van de politicus van het jaar aan. En een commentaar of opiniestuk in NRC is niet af zonder de verwijzing. Frits Bolkestein bracht een bundel uit onder de titel *Boren in Hard Hout*. Want Max Weber zei het al. Maar zo’n socioloog zegt vaker wat.

De patriciërszoon en intellectueel Karl Emil Maximilian Weber (1884-1920) wist net zoveel van theologie als van recht of van economie. En reken maar dat dit veel was. Maar hij had vermoedelijk nooit een boor in zijn knuisten.

Gelukkig heeft u tegenwoordig net als iedereen een Makita in huis. Pak hem uit de kast, druk hem tegen het aanrechtblad en stel zelf vast: in hard materiaal boort men snel of niet. Vergeet het langzaam. En duwen leidt tot een lelijk gat: de boor, en niet spierkracht, moet het werk doen. Vergeet het hard. Bovendien, en dat is belangrijker voor een uitspraak over politiek, is het idee van boren dat je het recht doet, alsmaar dezelfde kant op, alsof er geen tegenargumenten zijn. Vergeet het boren. Vergeet Weber.

Alleen de politicus die falen wil gaat altijd rechtdoor. De goede politicus slalomt, soms naar zijn doel, soms niet, soms met geduld, soms niet, soms met principes, soms niet. Geinige maxims over het wezen van de politiek zijn precies dat: geinige maxims. ‘Politiek is de kunst van

het mogelijke’ — je moet er even over nadenken, de grote en ondenkbare omwentelingen van de afgelopen eeuwen voor de geest halen, voor je je realiseert wat voor onzin deze uitspraak is. Overigens ook van een Duitser, de Pruisische staatsman Otto von Bismarck (1815-1898).

Die *EenVandaag*-politicus van het jaar werd Geert Wilders, nemesi van linkse tobbers. Ooit moest de verzorgingsstaat worden bedacht en bediscussieerd. Best moeilijk. Nog eerder moest ooit een grondwet worden verzonnen en bepraat. Geen sinecure. Tussendoor nog het vrouwenkiezersrecht. Ook geen pretje. Nu hoeft alleen maar de beschaving verdedigd te worden, de redelijkheid.

Wat zullen we doen met een leider van een fractie waarvan de leden door brievenbussen plassen? Zullen we die bestuderen en begrijpen — langzaam, als in hard hout borend, begrip gaan uitstralen jegens de verheerlijking van de domheid en het geweld? Omdat de gewone mensen in de gewone wijken zich anders gewoon tekort gedaan voelen? Nee toch.

Politiek is de kunst van het snel prikken met een speld in een ballon. Politiek is de kunst van het leuker en interessanter en slimmer zijn dan je tegenstander. Politiek is de kunst om je geen moment te laten verleiden dat het ‘kiezen of delen’ is, dat het ‘linksom of rechtsom’ is, dat het ‘van tweeën één’ is. ‘De sociaal-democratie moet kiezen’, kun je in links-liberale kringen horen, ‘of ze conservatief wil zijn of progressief’. Ga eens de missie in Afghanistan uitleggen aan jullie *hardcore constituency*, de boomhutkrakers in Wageningen, lieve links-liberalen.

Politiek is de kunst van je eigen wapens kiezen. En dan moedig voorwaarts, niet versagen.

MENNO HURENKAMP
Hoofdredacteur s&d